

**Народно читалище „Пробуда 1896“ с. Горски извор,
Димитровградска община**

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩЕТО

- **Настоящият отчет е изработен на основание чл.16,
ал.2, т.4 от Закона за народните читалища**

Днес отчитаме дейността на читалището по всички направления за изминалния едногодишен период – 2023 г. Разглеждайки цялата документация за периода мога да кажа, че има с какво да се гордеем. Това, което сме постигнали през изминалата година, говори за една амбиция да постигнем по-високи резултати и сега, слагайки чертата, виждам, че отговорът е „Да“. За една година сме постигнали толкова много, колкото не е направено за 50 години. Но да караме подред: ще започна с поетичния клуб. При положение, че, както казах, в инвентарната книга не е записано купуването на нито един стол, ние закупихме със собствени средства 30 стола и 4 маси. Благодарение на Атанаска Иванова, общинската съветничка, купихме столовете на изключително приемлива цена. И не само това, Атанаска осигури безплатен превоз и за столовете, и за масите. При официалното откриване на клуба в началото на годината получихме и доста на брой дарения. Тенчо Китев ни подари билборда, Ангелина Вълчева не само, че подари пердетата и покривките, тя активно помагаше в почистването и подреждането на клуба. Димитър Димитров също се включи в кампанията по окачването на снимките и пердетата. Няма да пропусна и активното, ежедневно участие на Кирил Ангелов във всички акции. С няколко думи – тези хора доказаха, че колективният труд винаги носи добри плодове. Но да продължа с даренията. Мога да кажа, че тази година беше богата на човешкото разбиране, на човешката доброта, на общото дело. Наска ни подари кафе машина, Нина Делчева ни подари маса, Йордан Кирев ни подари телевизор, Ксения Данчева ни подари рамките на всички снимки, които виждате на стената, Христо от „Нов път“ ни подари нова входна врата, Мирослав Силвестров ни подари монтажа на тази врата, Наско Бонин ни подари

измазването на долното фоайе. Как да не си благодарен за такава, масова съпричастност. Това значи, че корените на българската щедрост, са станали по-здрави и по-силни. Започнах с това лирично отклонение не по Закона за читалищата, а по човешкия закон: да благодарим, да бъдем признателни, да пазим доброто име на читалището. А сега по канона, раздел:

Библиотечно-информационното обслужване

Както вече знаем библиотеката беше преместена от втория етаж на първия за да може да бъде по-добре обслужвана и до нея да имат достъп и възрастните хора, които трудно се изкачват по стълби. Така постепенно започнаха да се увеличават читателите. Библиотечния ни фонд в края на годината наброява над 8 000 собствени книги и над 1 000 получени от дарения. Даренията станаха толкова много, че вече няма къде да слагаме книгите. Ето и тази година, издателство „Фараго“ от София е заявило дарение от 150 новоиздадени книги, които ще бъдат връчени по време на юбилея на поетичния клуб. Тук вече имаме сериозен проблем. Тъй като Галя Гераскова изхвърли книгите в които е бил заведен библиотечния фонд като смяташе, че библиотеката трябва да мине на компютърно обслужване, тази документация трябва да се възстановява изцяло. По време на проверката от страна на общината беше констатирано, че част от работата е свършена и за първи път от толкова години точките за библиотеката са ни завишени до 8,75 през 2023 г. А, както знаете, тези точки ни носят пари. И понеже вече отворих дума за проверката, ще ви кажа и какви са резултатите. Изключително положителни резултати. Комисията беше изненадана още като влезе в читалището от промените, които видя. Те не бяха идвали от 2019 година и това, което сме постигнали през тези години наистина ги смая. По всички направления точките ни са завишени, но имаме и две забележки. Едната, както казах, е за липсващите инвентарни книги на библиотеката, а втората е за това, че сме събрали членски внос от 40 членове на читалището, а според Закона за читалищата, трябва да имаме най-малко 50 человека, които са платили членския си внос. Разбира се веднага решихме проблема. Освен това, комисията ни посъветва да наемем фирма

за почистване на библиотеката, защото праха по книгите не може да се изчисти по друг начин. Това и направихме: поискахме оферти от няколко почистващи фирми, чийто цени бяха между 400 и 650 лева и избрахме най-ниската цена. Сега предстои да довършим регистрацията на книгите и това е основната ни задача. Само преди няколко дни получихме съобщение, че библиотеката ни вече е регистрирана в Националния библиотечен фонд. Тук трябва с особено задоволство да отбележим няколко значителни мероприятия, организирани от библиотеката и поетичния клуб. Първото е сродяването ни с творците на Израел. На читалището гостува една знаменита писателка и поетеса, обиколила целия свят, написала няколко книги за своите околосветски пътешествия – Виктория Левин. Хората, които присъстваха на тази среща бяха много развлечени, защото в залата витаеше един дух на задушевност, на доверие, на сближаване. Тази среща ще се повтори през април т. г. Виктория вече си е дала заявката. Втората ни среща беше още по-вълнуваща. На гости ни дойде ръководството на Украинския съюз на писателите – Виктор Мелник и Инна Ковальчук. В деня на нашата среща студиото на радио Стара Загора се пренесе в библиотеката на Горски извор и през целия ден Радио Стара Загора директно предаваше за това, което се случва в Горски извор. После през цялата седмица давах интервюта за тази среща: на Радио Пловдив, на Радио Шумен, на Радио Благоевград. Разбира се и първите петли се събуждаха с песните на нашия фолклорен състав. Освен това селото ни беше възхвалявано в едни от най-четените вестници на Германия, Татарстан, Русия, Израел и Турция. Два от националните вестници на Украйна излязоха със статии за Горски извор и за Иван Николов. Международната писателска гилдия пък направи документален филм за Горски извор, който беше пуснат по телевизията в Щутгарт и е съхранен в Ютуб.

Мероприятията организирани с участието на певческата група и на танцовия състав при читалището, както и на Поетичния клуб „Иван Николов“

Както вече казах през миналата година читалището беше преобразено. Промени се интериора, за промяната в библиотеката вече говорих, самата атмосфера в читалището стана друга. Бяха организирани и проведени редица мероприятия с участието на певческата група и танцовия състав, които наистина направиха впечатление с новаторските си идеи, вложени в тях. Това бяха празниците: „Заедно на Гергъовден“, „Есенните щурци“, „Ден на тиквата“ Коледните празници, Сирни заговедни, срещите с децата и т. н. Самодейците се включваха и в редица инициативи на общината. Участваха във Богородична стъпка в Старозагорските бани, в празника на сусама в Достиево, в Неделино и в други регионални и национални празници.

Отпразнувахме Деня на самодеца, 3 март – Освобождението на България и др. Танцьорите, а и фолклорния ни състав, винаги се връщаха с грамоти и медали от почти всички мероприятия. Вече се говори, че нашият танцов състав се нарежда сред най-добрите състави на общината. Те вече имат професионален ръководител на който сами заплащат. Привлечени са много млади хора и днес вече танцовият ни състав е над 15 души. През последната година добавихме нови отличия към богатата ни колекция, която почти клони към цифрата 100. Особено силна бе годината за поетичния клуб. За 2023 г. имаме 6 международни отличия. Пет от тях са на члена на клуба д-р Драгомир Мирчев. Той има престижни награди от Англия, Италия, Германия, Израел и от „Есенните щурци“. А само преди няколко дена той стана лауреат на Световното движение на поетите. На мен, миналата година, ми беше връчен първия за България орден на Международната писателска гилдия за укрепване на културното и литературно единство между европейските народи. Освен това станах и носител и на две национални награди, които ми бяха връчени по време на „Есенните щурци“. Едната е първата, учредена национална награда на името на Иван Николов, за успехите на международния фестивал „Есенни щурци“, а втората е на името на поета „Йосиф Петров“ от Съюза на независимите български писатели за най-добра поетична книга през миналата година.

Скоро, на 31 март, ни предстои голям празник: „20 години поетичен клуб“. Интереса към този наш празник е сериозен. Три

празник: от Кърджали, Враца и Хисаря. Ще дойдат само половината поети от Кърджали, водени от Елена Топалова, защото не можем да приемем повече хора. И това е радостно, разбира се. Колкото по-голям е интереса към нашите мероприятия, толкова повече расте самочуствието ни. И има защо... През миналата година за първи път в България, нашия поетичен клуб беше водещ в един международен проект, наречен „Дружба между народите“. Аз бях координатора на този проект. В него участваха автори от четири държави: България, Турция, Гърция и Германия. От всички държави участваха по четирима автори, а от България – 6. Само Галя Карааргирова знае какво ни струваше този проект. Два месеца работихме денонощно над него. Галя превеждаше от български на гръцки, Вили Ро превеждаше на руски, Ахмед Атасой на турски. И, забележете, за отпечатването на алманаха „Книга дружбы“ не сме дали нито един лев. Така, че още една унicalна книга добавяме към списъка за даренията. Сега предстои живата презентация на тази книга в тези четири държави за които говорих и то за сметка на Международната гилдия. Приключвайки с тази глава искам да изкажа огромната благодарност на читалищното настоятелство към творците, певиците и танцьорите. Нисък поклон вам всеотдайни хора. Вие самите едва ли осъзнавате колко важна е вашата мисия: вие съхранявате и пренасяте през поколенията традициите на предците ни, вие възпитавате в патриотизъм и българщина идващите поколения, вие ги учите на добро и на всеотдайност. А това историята никога няма да забрави. През миналата година изпълнил обещанията си към вас, които дадох по времето на вашите юбилейни празници: танцьорите да защитават честа на читалището пет дена в град Дидим в Турция, а фолклорния състав да посети Гърция. Това беше една заслужена награда за нашите самодейци от името на читалищното настоятелство. За тяхната всеотдайност, за тяхната привързаност към читалището, за тяхното желание да съхранят здрави корените на народното творчество. А сега да минем към...

Финансовото състояние на читалището

След малко ще чуете и доклада на председателката на ревизионната комисия за финансовото състояние на читалището. На пръв поглед сякаш всичко е наред, но знаете ли колко неприятности имахме докато се добихме с правото да кажем, че всичко е наред. Това право струваше много труд на секретарката Милка Калудова. Започвайки работа като такава, тя започна упорито да изучава всички процеси, свързани с отчитането на финансовите документи. В началото ѝ помагах, но само след два месеца тя взе изцяло финансовата отчетност в ръцете си и съмъкна този товар от раменете ми. Освен това, тя се зае да вика в ред и забатачената ни отчетност към Търговския регистър, към Агенцията по вписванията, към РЕКИЦ и Информационната карта. Тъй като финансовите отчети на читалището са на Милка и Христина, няма кой знае какво да кажа по тях, но има един факт, който държа да подчертая. Откакто аз съм председател на настоятелството, никога не сме имали проблем с парите. И танцьорите, и певческата група са отивали там където те решат. Никога не съм ги спирала и не сме им отказвали пари. И винаги завършваме годината с доста значителна, непохарчена през предишната година, сума. Субсидиите, които ни отпускат са достатъчни. Тази година парите по всички точки са ни завишли, а специално за „Есенните щурци“ от даваните ни до сега 5 000 лв., т. г. са ни отпуснати 6 500 лв. За 2022 г. имахме общ бюджет 21 000 лева, тази година те са завишли на 30 500 лв., което ще рече, че сме се представили добре. Но за финансите ще направи отчет председателката на Ревизионната комисия Христинка Миланова.

Сега да кажа няколко приказки за ремонта. След дълги разговори със строителния отдел на общината, с няколко предварителни проекта, придружени със снимки от състоянието на читалищната сграда, общината ни отпусна допълнително 16, 500 лв. за ремонт. Оправихме надвисналия каратаван над стълбището, запушихме дупките по тавана на сцената, сменихме част от дограмата. И понеже спестихме от м. г. към 6000 лв. решихме да сложим и два климатика – единия в поетичния клуб, а другия в библиотеката. Това пък от своя страна наложи да сменим двата отдавна остарели и грозни прозореца на библиотеката и вратата,

която беше на дупки. А това ни струва точно 3 000 лв. допълнително. Парите ги нямаме от фонда за ремонт и сме пуснали молба в строителния отдел да ни ги дадат допълнително. Ако ни откажат ще ги плащаме от нашата субсидия. Но за мен по-важното е, че направихме толкова много неща за една година със собствени средства. Така, че приказките за крадене на пари, които някои хора разпространяват упорито, тук няма да хванат дикиш. Нито едно читалище не е направило толкова за една година колкото ние сме направили. А за тази година, благодарение на нашия кмет Ангел Георгиев, ще се случат много още по-добри неща. Между впрочем, пак благодарение на кмета, танцьорите имат собствен клуб, където си провеждат репетициите. Малко читалищни състави могат да се пахвалят с такъв разкош. Разбира се с това не можем да кажем, че ремонта на читалището е приключен. Вероятно ще ремонтираме и додатък... Засега е завършен около 80 процента от ремонта на част от помещението – гримьорната и секретарската стая, сложен е ламинат на поетичния клуб, ремонтиран е коридора към гримьорната и голямата пукнатина на носещата стена, сменени са част от прозорците, измазана е задната стена на читалището, ремонтирано е допълнителното помещение и терасата към ПК „Иван Николов“ както и дупките на тавана над сцената и покрива. Разбира се ще продължим да пускаме искания до кмета на Димитровград за допълнителни средства, тъй като имаме предвидени още ремонтни дейности.

В съответствие със заложените цели, на Устава, на Културния календар и Годишната програма за развитие и на Закона за народните читалища, основните насоки в работата на читалището през изминалите години бяха свързани със запазване неговия авторитет и с надграждане на културната дейност чрез:

- Поддържане на общодостъпна библиотека и насърчаване на четенето. (*Среещи с автори на нови книги, презентации*)

- Опазване и популяризиране на културното многообразие, на нематериалното културно наследство, традициите, фолклора и развитие на техния потенциал. (*Възпроизвеждане на забравени местни ритуали, участие в традиционните местни празници, регионален празник „Заедно на Гергьовден”, „Ден на тиквата”, „Ден на любовта и виното”.*)
- Създаване на добри условия за художественотворческо реализиране и изяви, *ушиването на нови носии на танцовия и фолклорния състави*. Поддържане и подобряване на материалната база в рамките на предоставената държавна субсидия и собствените финанси.
- Разширяване на социалния обхват на читалищната дейност, диалог и партньорство с общината, и международни културни институции за обогатяване на културните процеси; участия в проекти за устойчиво развитие на дейността и нейното финансово подпомагане (*Сътрудничество с Международната писателска гилдия, създаването на Международна академия за литература и изкуство, участия в съвместни творчески проекти и издаването на двуезични книги*)

През отчетния период Настоятелството работеше с диалогичност, отговорност и сътрудничество, провеждани са 11 заседания на ръководството, на които са разглеждани различните текущи проблеми с материалната база, оферти и договори за ремонти на инсталации, провеждането на Международния поетичен конкурс „Есенни щурци”, участия в различни празнични и състезателни прояви.

ОСНОВНИ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

Читалищното ръководство в своите действия се стараеше да постигне максимално добра атмосфера за работа, въпреки проблемите, които имахме с прилагането на принципа за екипност. В рамките на субсидирания бюджет и собствените средства то подпомагаше и финансово обезпечаваше нормалното функциониране на творческите състави и клубове и полагаше усилия в търсене на нови възможности за обогатяване на

културния афиш. Повечето от плануваните мероприятия, свързани с международните ни партньори, бяха провеждани и публикувани в ЮТУБ. Преустрояването на библиотеката и ремонтните работи, които бяха проведени в помещението, забавиха доста работата ни с читателите, но затова пък им създаваме прекрасни условия за добиване на информация във всички области. Гостуваха ни много състави от други читалища, и винаги сме се представяли достойно. Както се казва в такива случаи – каквото можахме направихме. Разбира се, с помощта на всички вас, които днеска сте тук.

Впрочем не мога да пропусна с благодарност имената на едни други хора, които през целия този отчетен период не престанаха да ни помагат и подкрепят. Затова ще кажа че дейността на читалищното ръководство без тях едва ли би имала смисъл. За кого става дума ли? Разбира се за спонсорите. За тези, които никога не ни обръщат гръб. Най-напред ще кажа името на нашия кмет Ангел Георгиев. Той е най-добрият ни помощник, на него винаги може да се разчита и ние се възползваме от това.

Ангелина Вълчева – нашият меценат. Каквото и събитие да се зададе винаги се обръщаме към нея. Да не говорим за това, че тя даде пердетата за поетичния клуб, ламинат, балатум, щори.

Атанаска Иванова – винаги на първа линия, добра отзивчива и щедра. Тя е нашата диамантена звезда и като приятел, и като дарител на читалището. Христо и Красимира от „Нов път“ не са ни отказали за нищо. Христо пое ангажимента и го изпълни – да ни направи нормална входна врата. Ами Христо и Бонка, които на Трифон Зарезан м. г. ни приеха в дома си и ни посрещнаха като скъпи гости. Ей, добри и сърцати хора, Господ да ви пази. Поклон до земята... И накрая ще си позволя да споделя с вас любимата си фраза: „В читалището живее духът на времето, а ние сме само една прашинка от това време. Но жива...“ Нека съхраним тази жива прашинка, нека победим злото у себе си, нека покажем великодушието си – да прощаваме... И да вървим напред,

Информацията подготви: Тодорка Николова, председател на читалищното настоятелство

ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА ЧИТАЛИЩЕТО ЗА 2024 Г.

Библиотечно-информационна дейност

Редовна инвентаризация на библиотечния фонд, обогатяване списъка на дарените на читалището книги, закупуване и проекти за новоиздадени книги, организиране на мероприятия на библиотеката, творчески срещи, тематични литературни четения, дискусии.

ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ

1. Постоянно действащия фолклорен състав „Георги Фершелов“, да организира мероприятия, да участва в регионални, национални и международни фолклорни фестивали.
2. Постоянно действащ танцов състав „Извор“: да организира мероприятия, да участва във всички възможни празници и тържества както в страната, така и в чужбина.
3. Летни занимания с деца и ученици като прожектиране на филми, организиране на детски състезания и конкурси, посещения на исторически и културни паметници, намиращи се на територията на общината.
4. Представяне на различни художествени и карикатурни изложби периодично през годината.
5. Организиране и провеждане на местни традиционни празници. Възпроизвеждане на забравени във времето празници и участия в други такива мероприятия.

6. Организиране на благотворителни инициативи като:
концерти, танцовия изяви, доброволчество, участие в други
дарителни инициативи.

**СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ПОДДЪРЖАНЕ НА
МАТЕРИАЛНАТА БАЗА**

1. Техническо осигуряване, закупуване на дълготрайни
активи за осигуряване и гарантиране на читалищната
дейност:
2. Извършване на ремонт при възможност със собствени
средства.
3. Да се направят проекти за разнообразяване, освежаване
и подобряване на читалищната обстановка.